

Міністерство охорони здоров'я України
Полтавський державний медичний університет
Департамент охорони здоров'я Полтавської облдержадміністрації

МАТЕРІАЛИ

III Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю
«Медична реабілітація в Україні: сучасний стан та напрями розвитку,
проблеми та перспективи»

8 вересня 2023 року

ПОЛТАВА

2023

УДК 615.8+616-08-039.76](477)(063)

**Редакційна колегія: Ждан В. М., Лисак В. П., Голованова І. А.,
Ляхова Н.О., Краснова О. І., Белікова І. В.**

«Медична реабілітація в Україні: сучасний стан та напрями розвитку, проблеми та перспективи»: Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю. (2023; Полтава).

Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Медична реабілітація в Україні: сучасний стан та напрями розвитку, проблеми та перспективи», 8 вересня 2023 року. [Текст] / ПДМУ; [ред.кол.: В. М. Ждан, В. П., Лисак, І. А., Голованова та ін.]. – Полтава, 2023. – 165 с.

Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Медична реабілітація в Україні: сучасний стан та напрями розвитку, проблеми та перспективи» містять в собі наукові праці з питань організаційних, правових, клінічних аспектів медичної реабілітації в Україні фахівцями різних спеціальностей, питанням медичної та психологічної реабілітації військовослужбовців та правоохоронців, постраждалих внаслідок бойових дій, оптимізації роботи реабілітаційних закладів під час військової агресії РФ та в мирний час.

УДК 615.8+616-08-039.76](477)(063)

©Полтавський державний медичний університет, 2023

послуг, спрямованих як на профілактику складних життєвих обставин, так і подолання або мінімізацію їх негативних наслідків.

Також необхідно профілакувати проблеми раннього виявлення відповідних розладів психіки та поведінки у дітей (у т.ч. суїцидальної поведінки), їх профілактики, особливостей лікування та реабілітації.

Послуга соціально-психологічної реабілітації залежності від наркотичних засобів чи психотропних речовин включає декілька аспектів. По-перше, забезпечення найкращих інтересів осіб із залежністю, реабілітацію і психологічну підтримку. По-друге, зменшення частоти або повна відмова від вживання наркотичних засобів. По-третє, запобігання негативним соціальним і особистим поведінковим явищам.

Беззаперечно домінантну профілактичну роль в визначеному напрямку має популяризація здорового способу життя, зменшення попиту на психоактивні речовини та наркотичні засоби. Відповідальними виконавцями за це будуть безпосередньо сімейні медики (лікар та медична сестра) та обласний Центр громадського здоров'я, який має активізувати як комунікаційні й адвокаційні кампанії, так і просвітницьку роботу (на сьогодні в більшій частині діяльності його дії назвати продуктивними складно).

ПРАВО НА РЕАБІЛІТАЦІЮ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ:

ДОСВІД США

Гнедик Є. С.

Науково-дослідний інститут вивчення проблем злочинності імені академіка

В. В. Сташиса Національної академії правових наук України

Щороку тисячі військовослужбовців, дислокованих по всьому світу, залишають діючу службу та повертаються на роботу, яку вони займали до вступу на службу, або розпочинають пошук нової роботи. Недавні ветерани повідомляють про високі показники інвалідності, пов'язаної зі службою (тобто інвалідності, що виникла або посилилася під час військової служби).

Близько 41% ветеранів Другої світової війни у Перській затоці (після 11 вересня) повідомляють про наявність інвалідності, пов'язаної зі службою, порівняно з приблизно 25% всіх ветеранів. Загальні травми, отримані цими ветеранами, включають відсутність кінцівок, опіки, травми спинного мозку, посттравматичний стресовий розлад, втрату слуху, черепно-мозкові травми та інші порушення. Інші ветерани залишають службу через травми або стани, які не вважаються пов'язаними зі службою.

З метою захисту права військовослужбовців на реабілітацію в США існує кілька федеральних законів, які забезпечують важливі заходи захисту для ветеранів з обмеженими можливостями, які шукають роботу або вже знаходяться на робочому місці. Це, по перше, Закон про американців-інвалідів (ADA), а другий, це Закон про права на працевлаштування та повторне працевлаштування у силових структурах. Вони захищають ветеранів від дискримінації під час прийому на роботу. За їх дотриманням стежить Комісія США з рівних можливостей при працевлаштуванні (EEOC), забороняє приватним, державним та місцевим роботодавцям з 15 і більше співробітниками дискримінувати людей за ознакою інвалідності.

Застрахований будь-який ветеран з інвалідністю, який відповідає визначенню ADA, незалежно від того, чи пов'язана ця інвалідність із службою. USERRA висуває вимоги до повторного працевлаштування ветеранів з обмеженими можливостями, пов'язаними зі службою, і без них, і за їх дотриманням стежать Міністерство праці США (DOL) та Міністерство юстиції США (DOJ).

Ветеран з інвалідністю знаходиться під захистом ADA, якщо він або вона відповідає визначенню інвалідності ADA і має кваліфікацію для роботи, яку ветеран має чи хоче. ADA визначає «особу з інвалідністю» як людину, яка (1) має фізичний або розумовий розлад, який суттєво обмежує одну або кілька основних життєвих функцій; (2) має записи про таке знецінення; або (3) вважається таким, що має таке порушення.

Людина з інвалідністю вважається кваліфікованою, якщо вона або вона може відповідати вимогам роботодавця до роботи, таким як освіта, підготовка, досвід роботи, навички або ліцензії, і здатна виконувати основні або основні обов'язки роботи з або без прийнятного житла.

Внаслідок змін до ADA, внесених Законом про поправки до ADA від 2008 року, людям тепер набагато простіше встановити, що вони є особами з обмеженими можливостями та мають право на захист ADA. Наприклад, термін «основна життєва діяльність» включає у собі як такі дії, як ходьба, зір, слух і концентрація, але й роботу основних функцій організму, як-от функції мозку і нервової системи.

Крім того, порушення не повинно перешкоджати чи сильно чи значно обмежувати виконання основної життєвої діяльності, щоб вважатися суттєво обмежуючою; визначення того, чи суттєве порушення обмежує основну життєдіяльність, має здійснюватися без урахування будь-яких пом'якшуючих заходів (наприклад, ліків чи допоміжних пристроїв, таких як протези кінцівок), які людина використовує для зменшення наслідків порушення; а порушення, які є епізодичними або у стадії ремісії (наприклад, епілепсія або посттравматичний стресовий розлад), вважаються інвалідністю, якщо вони суттєво обмежуватимуть в активному стані.

Крім того, відповідно до Закону про переваги ветеранів ветерани з інвалідністю і без неї мають право на перевагу перед іншими при прийомі на роботу з конкурсних списків відповідних кандидатів і можуть розглядатися для отримання спеціальних позаконкурсних призначень, на які вони мають право.

Федеральні агентства також можуть використовувати спеціальні правила та положення, які називаються «спеціальними органами по найму», для найму людей з обмеженими можливостями поза звичайним конкурсним процесом найму, а іноді навіть зобов'язані віддавати перевагу ветеранам, у тому числі ветеранам-інвалідам, при прийнятті рішень про найм.

тютюнопаління.....	70
<i>Андрєєв А.В., Тагунова І.К., Богданов К.Г., Гуца С.Г., Богданов В.К.</i> Медична реабілітація дітей з гіпертрофією лімфатичної тканини глоткового кільця.....	72
<i>Вакуленко Наталя.</i> Соціально-психологічна реабілітація мирного населення, яке перебувало на тимчасово окупованих територіях.....	74
<i>Гнедик Є.</i> С.Право на реабілітацію військовослужбовців: досвід США.....	82
<i>Дерев'янка Т.В.</i> Оцінка проявів посттравматичного стресового розладу серед військовослужбовців.....	85
<i>Добронравова І.В., Титаренко О.В.</i> Реабілітація пацієнтів з голосовими порушеннями, які отримані у військовий час.....	87
<i>Заїка В.М., Страшко Є.Ю., Лебедєв В.А., Чернов А.А.</i> Пілотний проект програми роботи оздоровчого табору (природо-терапевтичної групи) із використанням методу «природотерапії» та «рекреації».....	90
<i>Заславський П.С.</i> Параметри функціонального стану передпліччя як показник ефективності реабілітації поранених з наслідками вогнепального поліструктурного перелому кісток передпліччя.....	93
<i>Кондак Н.М., Калмикова Ю.С.</i> Методи психологічної корекції дітей та підлітків з посттравматичним синдромом.....	95
<i>Краснова О.І., Голованова І.А., Краснов О.Г., Люлька О. М., Ляхова Н. О., Белікова І. В.</i> Туберкульоз в умовах повномасштабної війни: організація допомоги хворим на туберкульоз в Польщі.....	100
<i>Куницька Д. Л., Козар Т.І.</i> Травматичний досвід у дітей: наслідки та методи психологічної допомоги.....	102
<i>Лозовікова Вікторія.</i> Програми збереження та відновлення ментального здоров'я населення під час війни.....	105
<i>Охріменко І. М., Пронтенко К. В.</i> Психологічне благополуччя персоналу поліцейських організацій в умовах соціальної напруженості	110